EURÓPSKY PARLAMENT

2004 *2009*

Výbor pre právne veci

2008/0259(COD)

9.2.2009

***I
NÁVRH SPRÁVY

o návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa ustanovuje postup pre vedenie rokovaní a uzatváranie bilaterálnych dohôd medzi členskými štátmi a tretími krajinami, ktoré sa týkajú odvetvových otázok a upravujú rozhodné právo pre zmluvné a mimozmluvné záväzky
(KOM(2008)0893 – C6-0001/2009 – 2008/0259(COD))

Výbor pre právne veci

Spravodajca: Tadeusz Zwiefka

Označenie postupov

*	Konzultačný postup väčšina odovzdaných hlasov
**I	Postup spolupráce (prvé čítanie) *väčšina odovzdaných hlasov*
**II	Postup spolupráce (druhé čítanie) *väčšina odovzdaných hlasov za schválenie spoločnej pozície* *väčšina všetkých poslancov Parlamentu za zamietnutie alebo zmenu a doplnenie spoločnej pozície*
***	Postup súhlasu *väčšina všetkých poslancov Parlamentu, okrem prípadov upravených článkami 105, 107, 161 a 300 Zmluvy o ES a článkom 7 Zmluvy o EÚ*
***I	Spolurozhodovací postup (prvé čítanie) *väčšina odovzdaných hlasov*
***II	Spolurozhodovací postup (druhé čítanie) *väčšina odovzdaných hlasov za schválenie spoločnej pozície* *väčšina všetkých poslancov Parlamentu za zamietnutie alebo zmenu a doplnenie spoločnej pozície*
***III	Spolurozhodovací postup (tretie čítanie) *väčšina odovzdaných hlasov za schválenie spoločného textu*

(Typ postupu závisí od právneho základu navrhnutého Komisiou.)

Pozmeňujúce a doplňujúce návrhy k legislatívnemu textu

V pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhoch Parlamentu je zmenený a doplnený text označený ***hrubou kurzívou***. Pri pozmeňujúcich aktoch sa časti prevzaté z platného ustanovenia, ktoré chce Parlament zmeniť a doplniť, ktoré však Komisia nezmenila, označujú **tučným písmom**. Prípadné vypustenia týkajúce sa takýchto častí textu sa označujú takto: [...]. *Štandardná kurzíva* označuje príslušným oddeleniam tie časti legislatívneho textu, ku ktorým sa navrhuje oprava, čo pomáha pri príprave konečného znenia textu (napríklad zrejmé chyby alebo vynechaný text v konkrétnej jazykovej verzii). Navrhované opravy tohto typu musia byť odsúhlasené príslušnými oddeleniami.

OBSAH

strana

NÁVRH LEGISLATÍVNEHO UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU 5

DÔVODOVÁ SPRÁVA 15

NÁVRH LEGISLATÍVNEHO UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU

o návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa ustanovuje postup pre vedenie rokovaní a uzatváranie bilaterálnych dohôd medzi členskými štátmi a tretími krajinami, ktoré sa týkajú odvetvových otázok a upravujú rozhodné právo pre zmluvné a mimozmluvné záväzky
(KOM(2008)0893 – C6-0001/2009 – 2008/0259(COD))

(Spolurozhodovací postup: prvé čítanie)

Európsky parlament,

– so zreteľom na návrh Komisie pre Európsky parlament a Radu (KOM(2008)0893),

– so zreteľom na článok 251 ods. 2 a články 61 písm. c), 65 a 67 ods. 5 Zmluvy o ES, v súlade s ktorými Komisia predložila návrh Európskemu parlamentu (C6-0001/2009),

– so zreteľom na článok 51 rokovacieho poriadku,

– so zreteľom na správu Výboru pre právne veci a stanovisko Výboru pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci (A6-0000/2009),

1. schvaľuje zmenený a doplnený návrh Komisie;

2. žiada Komisiu, aby mu vec znovu predložila, ak má v úmysle podstatne zmeniť svoj návrh alebo ho nahradiť iným textom;

3. poveruje svojho predsedu, aby túto pozíciu postúpil Rade a Komisii.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 1

Návrh nariadenia
Odôvodnenie 9

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
(9) Mal by byť vytvorený zosúladený a transparentný postup povoľujúci členským štátom meniť a dopĺňať existujúce dohody s tretími krajinami alebo viesť rokovania a uzatvárať nové dohody za výnimočných okolností, najmä keď samotné Spoločenstvo nenaznačilo svoj úmysel uplatniť svoje vonkajšie právomoci na uzatvorenie dohody. Týmto postupom nie je dotknutá výlučná právomoc Spoločenstva a ustanovenia článkov 300 a 307 Zmluvy o ES. Keďže navrhovaný	(9) Mal by byť vytvorený zosúladený a transparentný postup povoľujúci členským štátom meniť a dopĺňať existujúce dohody s tretími krajinami alebo viesť rokovania a uzatvárať nové dohody za výnimočných okolností, najmä keď samotné Spoločenstvo nenaznačilo svoj úmysel uplatniť svoje vonkajšie právomoci na uzatvorenie dohody. Týmto postupom nie je dotknutá výlučná právomoc Spoločenstva a ustanovenia článkov 300 a 307 Zmluvy o ES. Keďže navrhovaný

postup predstavuje výnimku z pravidla, že Spoločenstvo má výlučnú právomoc uzatvárať medzinárodné dohody v týchto veciach, je potrebné tento postup vnímať ako výnimočné opatrenie, ktorého rozsah ***a doba platnosti musia*** byť ***obmedzené***.	postup predstavuje výnimku z pravidla, že Spoločenstvo má výlučnú právomoc uzatvárať medzinárodné dohody v týchto veciach, je potrebné tento postup vnímať ako výnimočné opatrenie, ktorého rozsah ***musí*** byť ***obmedzený***.

Or. en

Odôvodnenie

Tento pozmeňujúci a doplňujúci návrh je potrebný vzhľadom na vypustenie druhého odseku článku 11.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 2

Návrh nariadenia
Odôvodnenie 11

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
(11) Podľa týchto nariadení by sa mal navrhovaný mechanizmus uplatňovať len v individuálnych a výnimočných prípadoch na dohody týkajúce sa odvetvových otázok a obsahujúce pravidlá v oblastiach, na ktoré sa tieto nástroje vzťahujú.	(11) Podľa týchto nariadení by sa mal navrhovaný mechanizmus uplatňovať len v individuálnych a výnimočných prípadoch na dohody týkajúce sa odvetvových otázok a obsahujúce pravidlá v oblastiach, na ktoré sa tieto nástroje vzťahujú. ***Na účely tohto nariadenia by sa mal pojem „odvetvový“ chápať ako „osobitný“. Nariadenie by malo upravovať aj vnútroregionálne dohody.***

Or. en

Odôvodnenie

Bez ďalšieho objasnenia by pojem „odvetvový“ mohol spôsobiť značnú právnu neistotu a obmedziť užitočnosť nariadenia do takej miery, že nariadenie by sa stalo prakticky bezúčelným. Táto zmena terminológie by sa mala uplatniť v celom nariadení, najmä v názve.

Je zrejmé, že je potrebné, aby sa tieto dojednania vzťahovali aj na vnútroregionálne dohody.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 3

Návrh nariadenia
Článok 1 – odsek 2

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
2. Toto nariadenie sa uplatňuje na bilaterálne dohody medzi členskými štátmi a tretími krajinami, ktoré sa týkajú ***odvetvových*** otázok a upravujú rozhodné právo v občianskych a obchodných veciach a ktoré patria úplne alebo čiastočne do rozsahu pôsobnosti nariadenia (ES) č. 593/2008 o rozhodnom práve pre zmluvné záväzky a nariadenia (ES) č. 864/2007 o rozhodnom práve pre mimozmluvné záväzky.	2. Toto nariadenie sa uplatňuje na bilaterálne ***a vnútroregionálne*** dohody medzi členskými štátmi a tretími krajinami, ktoré sa týkajú ***osobitných*** otázok a upravujú rozhodné právo v občianskych a obchodných veciach a ktoré patria úplne alebo čiastočne do rozsahu pôsobnosti nariadenia (ES) č. 593/2008 o rozhodnom práve pre zmluvné záväzky a nariadenia (ES) č. 864/2007 o rozhodnom práve pre mimozmluvné záväzky.

Or. en

Odôvodnenie

Bez ďalšieho objasnenia by pojem „odvetvový“ mohol spôsobiť značnú právnu neistotu a obmedziť užitočnosť nariadenia do takej miery, že nariadenie by sa stalo prakticky bezúčelným. Táto zmena terminológie by sa mala uplatniť v celom nariadení, najmä v názve.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 4

Návrh nariadenia
Článok 3 – odsek 1

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
1. Ak má členský štát záujem vstúpiť do rokovaní s príslušnou treťou krajinou s cieľom zmeniť a doplniť existujúcu dohodu alebo uzatvoriť novú dohodu patriacu do rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia, ***písomne*** oznámi ***svoj úmysel*** Komisii.	1. Ak má členský štát záujem vstúpiť do rokovaní s príslušnou treťou krajinou s cieľom zmeniť a doplniť existujúcu dohodu alebo uzatvoriť novú dohodu patriacu do rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia, ***listom alebo elektronicky*** oznámi ***svoju žiadosť*** Komisii.

Or. en

Odôvodnenie

Je potrebné upraviť nesúlad s článkom 5 odsekom 3 druhým pododsekom, v ktorom sa stanovuje, že „Komisia vydá svoje rozhodnutie o žiadosti členského štátu do šiestich mesiacov od prijatia oznámenia uvedeného v odseku 3“, a spresniť formálne postupy týkajúce sa oznámenia (písomne alebo elektronickou poštou).

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 5

Návrh nariadenia
Článok 4 – odsek 2 – úvodná časť

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
2. Ak Spoločenstvo zatiaľ s príslušnou treťou krajinou dohodu neuzatvorilo, Komisia najprv rámci svojho posúdenia overí, či sa ***v blízkej budúcnosti očakáva*** uzatvorenie akejkoľvek relevantnej dohody *Spoločenstvom* s touto treťou krajinou. Ak *tomu* tak nie je, ***môže*** Komisia ***udeliť povolenie za predpokladu***, ***že*** sú splnené tieto dve podmienky:	2. Ak Spoločenstvo zatiaľ s príslušnou treťou krajinou dohodu neuzatvorilo, Komisia najprv *v* rámci svojho posúdenia overí, či sa ***v priebehu nasledujúcich dvanástich mesiacov konkrétne plánuje*** uzatvorenie akejkoľvek relevantnej dohody *Spoločenstva* s touto treťou krajinou. Ak *to* tak nie je, Komisia ***overí***, ***či*** sú splnené tieto dve podmienky:

Or. en

Odôvodnenie

*Je veľmi pravdepodobné, že spojenie „Komisia môže udeliť povolenie“ by spôsobilo ťažkosti v súvislosti s článkom 5 Povolenie otvoriť rokovania**.** Z navrhovaného znenia jasne vyplýva, že len čo Komisia vykoná kontrolu stanovenú v článku 4 a zistí, že podmienky boli splnené, pristúpi k schváleniu otvorenia rokovaní.*

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 6

Návrh nariadenia
Článok 4 – odsek 2 – písmeno b

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
(b) Komisia usúdi, že navrhovaná dohoda ***má obmedzený*** vplyv na jednotné a súdržné uplatňovanie súčasných pravidiel Spoločenstva a na riadne fungovanie systému, ktorý bol vytvorený na základe	(b) Komisia usúdi, že navrhovaná dohoda ***nemá výrazný*** vplyv na jednotné a súdržné uplatňovanie súčasných pravidiel Spoločenstva a na riadne fungovanie systému, ktorý bol vytvorený na základe

týchto pravidiel.	týchto pravidiel.

Or. en

Odôvodnenie

V prípade striktného výkladu by slová „obmedzený vplyv“ mohli spôsobiť, že nariadenie bude v praxi z veľkej časti nepoužiteľné.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 7

Návrh nariadenia
Článok 5 – odsek 1 – pododsek 1

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
1. Ak Komisia ***na základe podmienok uvedených v článku 4 dospeje k záveru, že neexistujú prekážky, aby sa dohoda uzatvorila, môže*** členskému ***povoliť*** otvorenie rokovaní o dohode s príslušnou treťou krajinou. V prípade potreby môže Komisia navrhnúť usmernenia ***na rokovania*** a môže požiadať o zahrnutie určitých konkrétnych doložiek do navrhovanej dohody.	1. Ak ***sú splnené podmienky uvádzané v článku 4 ods. 2,*** Komisia členskému *štátu* ***povolí*** otvorenie rokovaní o dohode s príslušnou treťou krajinou. V prípade potreby môže Komisia navrhnúť usmernenia a môže požiadať o zahrnutie určitých konkrétnych doložiek do navrhovanej dohody.

Or. en

Odôvodnenie

This paragraph raises the question of the Commission’s discretion to refuse authorisation even where the Member State has met the conditions required in order to open negotiations. Such a power would appear abusive and hence “may authorise” should be replaced by “shall authorise”.

It is noted that the terminology as between the different language versions differs considerably: for instance, the French version reads “directives de negotiation” in contrast with the English “negotiating guidelines” and has “exiger l’inclusion de clauses particulières” whereas the English reads “request the inclusion of particular clauses”. The French version must be aligned with the English, since the former is inconsistent with the Commission’s status as observer. This observation also applies to the second subparagraph of Article 9(1), which also refers to “directives de negotiation”.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 8

Návrh nariadenia
Článok 5 – odsek 3 – pododsek 2

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
Komisia vydá svoje rozhodnutie o žiadosti členského štátu do ***šiestich*** mesiacov od prijatia oznámenia uvedeného v odseku 3.	Komisia vydá svoje rozhodnutie o žiadosti členského štátu do ***troch*** mesiacov od prijatia oznámenia uvedeného v odseku 3.

Or. en

Odôvodnenie

V záujme vnútornej súdržnosti nariadenia a vierohodnosti voči tretím krajinám by sa mala táto lehota zosúladiť s článkom 3 ods. 3.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 9

Návrh nariadenia
Článok 7 – odsek 2

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
2. Po tomto oznámení Komisia posúdi, či je prerokovaná dohoda v súlade s jej počiatočným posúdením. Pri tomto ďalšom posúdení musí Komisia preskúmať, či navrhovaná dohoda zohľadňuje požiadavky Komisie, najmä pokiaľ ide o zahrnutie doložiek uvedených v článku 5 ods. 1, a či ***by*** uzatvorenie navrhovanej dohody ***mohlo spôsobiť, že by sa právo*** Spoločenstva ***stalo neúčinným a že by narušilo*** riadne fungovanie systému vytvoreného na základe ***jeho*** pravidiel.	2. Po tomto oznámení Komisia posúdi, či je prerokovaná dohoda v súlade s jej počiatočným posúdením. Pri tomto ďalšom posúdení musí Komisia preskúmať, či navrhovaná dohoda zohľadňuje požiadavky Komisie, najmä pokiaľ ide o zahrnutie doložiek uvedených v článku 5 ods. 1, a či ***má*** uzatvorenie navrhovanej dohody ***výrazný vplyv na jednotné a súdržné uplatňovanie súčasných pravidiel*** Spoločenstva ***a na*** riadne fungovanie systému vytvoreného na základe ***týchto*** pravidiel.

Or. en

Odôvodnenie

Cieľom tohto pozmeňujúceho a doplňujúceho návrhu je i zabezpečenie vnútornej súdržnosti v rámci tohto nariadenia. Kritériá uvedené v článku 7 by mali byť tie isté ako kritériá stanovené v článku 4. Z tohto dôvodu sa týmto pozmeňujúcim a doplňujúcim návrhom

jednoducho preberá znenie článku 4.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 10

Návrh nariadenia
Článok 7 – odsek 4

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
4. Ak Komisia dospeje k názoru, že rokovania viedli k dohode, ktorá spĺňa požiadavky uvedené v odseku 2, ***môže*** členskému štátu ***povoliť*** uzatvorenie dohody.	4. Ak Komisia dospeje k názoru, že rokovania viedli k dohode, ktorá spĺňa požiadavky uvedené v odseku 2, ***povolí*** členskému štátu uzatvorenie dohody.

Or. en

Odôvodnenie

Komisia nemá v tejto fáze žiadnu možnosť voľného uváženia.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 11

Návrh nariadenia
Článok 7 – odsek 5 – pododsek 1

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
5. Komisia prijme rozhodnutie o povolení uvedenom v odsekoch 3 a 4 v súlade s postupom uvedeným v článku 8 ***ods. 3.***	5. Komisia prijme rozhodnutie o povolení uvedenom v odsekoch 3 a 4 v súlade s postupom uvedeným v článku 8 ***ods. 2***.

Or. en

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 12

Návrh nariadenia
Článok 8

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
1. Komisii pomáha výbor zriadený podľa nariadenia Rady (ES) č. [...], ktorým sa ustanovuje postup pre vedenie rokovaní a uzatváranie bilaterálnych dohôd medzi členskými štátmi a tretími krajinami, ktoré sa týkajú odvetvových otázok a upravujú súdnu právomoc, uznávanie a výkon rozsudkov a rozhodnutí v manželských veciach, vo veciach rodičovských práv a povinností a vyživovacej povinnosti, ako aj rozhodné právo vo veciach vyživovacej povinnosti.	1. Komisii pomáha výbor zriadený podľa ***tohto nariadenia, ktorý sa využíva aj na účely*** nariadenia Rady (ES) č. [...], ktorým sa ustanovuje postup pre vedenie rokovaní a uzatváranie bilaterálnych dohôd medzi členskými štátmi a tretími krajinami, ktoré sa týkajú odvetvových otázok a upravujú súdnu právomoc, uznávanie a výkon rozsudkov a rozhodnutí v manželských veciach, vo veciach rodičovských práv a povinností a vyživovacej povinnosti, ako aj rozhodné právo vo veciach vyživovacej povinnosti.
2. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňuje sa konzultačný postup ustanovený v článku 3 rozhodnutia 1999/468/ES v súlade s jeho článkom 7 a článkom 8.	2. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňuje sa konzultačný postup ustanovený v článku 3 rozhodnutia 1999/468/ES v súlade s jeho článkom 7 a článkom 8.
3. ***Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňuje sa riadiaci postup ustanovený v článku 4 rozhodnutia 1999/468/ES v súlade s jeho článkom 7 a článkom 8.***	3. ***Výbor prijíma rozhodnutia v súlade s písomným postupom stanoveným v článku 22 rozhodnutia Rady 2006/683/ES, Euratom z 15. septembra 2006, ktorým sa mení a dopĺňa rokovací poriadok Rady[1].***
4. Obdobie stanovené v článku 4 ods. 3 rozhodnutia 1999/468/ES je ***tri mesiace.***	4. Obdobie stanovené v článku 4 ods. 3 rozhodnutia 1999/468/ES je ***jeden mesiac***.
	[1] Ú. v. EÚ L 285, 16.10.2006, s. 47.

Or. en

Odôvodnenie

Navrhovaný komitologický postup (kombinácia poradného a riadiaceho postupu) je neúmerne ťažkopádny a zdĺhavý.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 13

Návrh nariadenia
Článok 9 – odsek 1 – pododsek 2

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
Ak to umožňuje stav rokovaní, Komisia môže navrhnúť usmernenia ***na rokovania*** alebo začlenenie niektorých konkrétnych doložiek uvedených v článku 5 ods. 1.	Ak to umožňuje stav rokovaní, Komisia môže navrhnúť usmernenia alebo ***požiadať o*** začlenenie niektorých konkrétnych doložiek uvedených v článku 5 ods. 1.

Or. en

Odôvodnenie

Pozri odôvodnenie k pozmeňujúcemu a doplňujúcemu návrhu k článku 5 ods. 1 prvému pododseku.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 14

Návrh nariadenia
Článok 10

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
Najneskôr 1. januára 2014 Komisia predloží Európskemu parlamentu, Rade a Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru správu o uplatňovaní tohto nariadenia, ku ktorej sa môže pripojiť vhodný legislatívny návrh.	Najneskôr 1. januára 2014 Komisia predloží Európskemu parlamentu, Rade a Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru správu o uplatňovaní tohto nariadenia, ku ktorej sa môže pripojiť vhodný legislatívny návrh***, najmä o možnosti rozšírenia jeho rozsahu pôsobnosti na ďalšie legislatívne nástroje, ako je nariadenie Rady (ES) č. 44/2001 z 22. decembra 2000 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach***[1]***.*** ***Súčasné preskúmanie nariadenia (ES) č. 44/2001 vykonávané Komisiou sa rozširuje tak, aby v plnej miere zohľadňovalo túto otázku.*** ***[1] Ú. v. ES L 12, 16.1.2001, s. 1.***

Or. en

Odôvodnenie

Tento záujem o následné rozšírenie rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia na súdnu právomoc a uznávanie a vykonávanie rozsudkov je očividný.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 15

Návrh nariadenia
Článok 11 – odsek 2

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
Jeho platnosť sa skončí 31. decembra 2014.	***vypúšťa sa***

Or. en

Odôvodnenie

Potreba takejto doložky o skončení účinnosti nie je zrejmá. V každom prípade je dátum 31. december 2014 nerealistický vzhľadom na čas, ktorý je potrebný na prijatie nariadenia a ktorý potrebujú členské štáty na to, aby uskutočnili rokovania s tretími krajinami, najmä so zreteľom na zdĺhavé, časovo náročné postupy stanovené v nariadení. Rozhodne platí, že vzhľadom na doložku o preskúmaní uvedenú v článku 10, v ktorej sa stanovuje, že Komisia podá správu ostatným inštitúciám do 1. januára 2014, je táto doložka o skončení účinnosti zbytočná.

DÔVODOVÁ SPRÁVA

Okrem *acquis communautaire* sú pre oblasť spravodlivosti v občianskych veciach príznačné početné bilaterálne dohody, ktoré členské štáty uzatvárajú s tretími krajinami pred nadobudnutím účinnosti príslušných ustanovení Amsterdamskej zmluvy alebo pred svojím pristúpením k Spoločenstvu. Pokiaľ tieto už existujúce dohody obsahujú ustanovenia, ktoré nie sú zlučiteľné so Zmluvou o ES, členské štáty musia podľa článku 307 Zmluvy o ES vykonať všetky kroky na odstránenie týchto rozporov. Európsky súdny dvor potvrdil, že v prípade potreby musia členské štáty vypovedať dohody, ktoré nie sú zlučiteľné s *acquis*.

Okrem už existujúcich bilaterálnych dohôd môže vzniknúť aj potreba uzatvoriť s tretími krajinami nové dohody, ktoré by upravovali tie oblasti spravodlivosti v občianskych veciach, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti hlavy IV Zmluvy o ES.

V stanovisku 1/03 zo 7. februára 2006 týkajúcom sa uzatvorenia nového Luganského dohovoru[1] Súdny dvor vyjadril názor, že Spoločenstvo získalo výlučnú právomoc uzatvárať medzinárodné dohody s tretími krajinami o záležitostiach, ktoré majú vplyv na pravidlá stanovené okrem iného v nariadení (ES) č. 44/2001 („Brusel I“), najmä pokiaľ ide o súdnu právomoc a uznávanie a výkon rozsudkov v občianskych a obchodných veciach. V tomto stanovisku dospel Súdny dvor k záveru, že analýza ustanovení nového Luganského dohovoru týkajúcich sa pravidiel súdnej právomoci ukázala, že tieto ustanovenia majú vplyv na jednotné a súdržné uplatňovanie pravidiel Spoločenstva v oblasti súdnej právomoci a na riadne fungovanie systému, ktorý je na nich založený. Súdny dvor dospel k podobnému záveru, pokiaľ ide o pravidlá navrhovaného dohovoru, ktoré sa týkajú uznávania a výkonu rozsudkov. Rozhodol, že pravidlá Spoločenstva pre uznávanie a výkon rozsudkov nemožno oddeliť od pravidiel v oblasti súdnej právomoci, s ktorými tvoria ucelený a súdržný systém, a že nový Luganský dohovor bude mať vplyv na jednotné a súdržné uplatňovanie pravidiel Spoločenstva, a to tak na oblasť súdnej právomoci a uznávania a výkonu rozsudkov, ako aj na riadne fungovanie uceleného systému vytvoreného na základe týchto pravidiel.

Komisia sa teda domnieva, že treba vychádzať z toho, že Spoločenstvo nadobudlo výlučnú právomoc viesť rokovania a uzatvárať mnohé z vyššie uvedených bilaterálnych dohôd. Treba však poznamenať, že nie všetci pripomienkujúci súhlasia s názorom Súdneho dvora uvedeným v stanovisku 1/03[2]. Navyše je zaujímavé vziať na vedomie ustanovenia článkov 3[3]

---

[1] [2006] Zb. I-1145.

[2] Pozri napríklad poznámku Ulricha G. Schroetera (Freiburg) v *European Community Private Law Review* (GPR) 2006, 203 *et seq*, v ktorej vyjadruje kritické stanovisko k argumentácii Súdneho dvora a uvádza, že súd nepreukázal, že nový Luganský dohovor by mal vplyv na nariadenie č. 44/2001, že mal preskúmať vnútornú právomoc ES s cieľom upraviť vzťahy s nečlenskými krajinami a že nesprávne pochopil právny význam „oddeľovacích doložiek“ (disconnection clauses). Takisto je ťažké pochopiť, ako sa výlučná právomoc Spoločenstva môže zhodovať s dánskou možnosťou neúčasti (opt-out).

[3] Článok 3
1. Únia má výlučnú právomoc v týchto oblastiach:
a) colná únia;
b) ustanovenie pravidiel hospodárskej súťaže potrebných na fungovanie vnútorného trhu;
c) menová politika pre členské štáty, ktorých menou je euro;
d) ochrana morských biologických zdrojov v rámci spoločnej politiky rybného hospodárstva;

a 4[1] zmluvy o fungovaní Európskej únie.

Komisia zastáva názor, že je potrebné posúdiť, či na strane Spoločenstva existuje dostatočný záujem o to, aby Spoločenstvo nahradilo všetky takéto existujúce alebo navrhované dohody medzi členskými štátmi a tretími krajinami dohodami Spoločenstva. Z tohto dôvodu je potrebné stanoviť postup, ktorý bude mať dvojaký účel. Prvým je umožniť Spoločenstvu, aby posúdilo, či na jeho strane existuje takýto dostatočný záujem o uzatvorenie určitej dohody. Druhým účelom je povoliť členským štátom uzatvorenie danej dohody, pokiaľ Spoločenstvo v danom čase nemá záujem o uzatvorenie dohody na úrovni Spoločenstva.

Spravodajca podporuje navrhované nariadenie ako možný prostriedok na zmiernenie nepružnosti, ktorú členským štátom spôsobuje doktrína o prednostnom práve v oblasti vonkajšej právomoci. Táto doktrína bráni členským štátom v tom, aby uzatvárali užitočné bilaterálne a vnútroregionálne dohody s nečlenskými krajinami, ktoré spadajú do tejto právomoci. Iné riešenie tejto dilemy ani nemožno predpokladať, keďže Komisia nemá personál ani čas na to, aby vyjednávala dohody Spoločenstva; navyše v prevažnej väčšine prípadov nemá Spoločenstvo žiadny záujem o tento typ bilaterálnych dohôd.

Návrh Komisie je však obmedzený, pokiaľ ide o rozsah, a z toho dôvodu spravodajca navrhuje, aby doložka o preskúmaní upravovala aj možnosť budúceho rozšírenia na súdnu právomoc a uznávanie a výkon rozsudkov. Priaznivá skutočnosť, že Komisia v súčasnosti vykonáva preskúmanie nariadenia (ES) č. 44/2001 (Brusel I) môže v tomto ohľade výrazne pomôcť.

---

e) spoločná obchodná politika.
2. Únia má tiež výlučnú právomoc uzavrieť medzinárodnú dohodu, ak je jej uzavretie ustanovené v legislatívnom akte Únie alebo ak je jej uzavretie potrebné na to, aby Únia mohla vykonávať svoju vnútornú právomoc, alebo ak môžu byť uzavretím zmlúv dotknuté spoločné pravidlá alebo pozmenený rozsah ich pôsobnosti. (zvýraznil autor)

[1] Článok 4
1. Únia vykonáva spoločne právomoc s členskými štátmi vtedy, keď na ňu zmluvy prenášajú právomoc, ktorá sa nevzťahuje na oblasti uvedené v článkoch 3 a 6.
2. Spoločné právomoci Únie a členských štátov sa uplatňujú v týchto hlavných oblastiach:
a) vnútorný trh;
b) sociálna politika, pokiaľ ide o aspekty vymedzené v tejto zmluve;
c) hospodárska, sociálna a územná súdržnosť;
d) poľnohospodárstvo a rybné hospodárstvo s výnimkou ochrany morských biologických zdrojov;
e) životné prostredie;
f) ochrana spotrebiteľa;
g) doprava;
h) transeurópske siete;
i) energetika;
j) priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti;
k) spoločné otázky bezpečnosti v záležitostiach verejného zdravia, pokiaľ ide o aspekty vymedzené v tejto zmluve.
3. V oblasti výskumu, technického rozvoja a kozmického priestoru má Únia právomoc vykonávať činnosti, najmä vymedziť a uskutočňovať programy, avšak vykonávanie tejto právomoci nesmie viesť k tomu, aby sa členským štátom bránilo vykonávať ich právomoci.
4. V oblasti rozvojovej spolupráce a humanitárnej pomoci má Únia právomoc vykonávať činnosti a uskutočňovať spoločnú politiku, avšak vykonávanie tejto právomoci nesmie viesť k tomu, aby sa členským štátom bránilo vykonávať ich právomoci. (zvýraznil autor)

Spravodajca uskutočnil i ďalšie zmeny s cieľom zvýšiť efektívnosť nariadenia: zmenil odkaz na „odvetvové otázky“ v záujme zvýšenia právnej istoty, skrátil lehoty a odstránil niektoré zdĺhavejšie aspekty postupu.

Takisto zrušil možnosť voľného uváženia Komisie v súvislosti so schválením uzatvorenia dohody. Podľa pôvodného návrhu mohla Komisia odmietnuť udelenie súhlasu na uzatvorenie bilaterálnej dohody i v prípade, že spĺňala všetky podmienky pre počiatočný súhlas. Toto mohlo spôsobiť výrazné diplomatické problémy s dotknutou treťou krajinou.

Spravodajca napokon poznamenáva, že jeho pozmeňujúce a doplňujúce návrhy sú obsiahnuté v jeho návrhu stanoviska k súbežnému návrhu nariadenia, ktorým sa ustanovuje postup pre vedenie rokovaní a uzatváranie bilaterálnych dohôd, ktoré upravujú súdnu právomoc, uznávanie a výkon rozsudkov a rozhodnutí v manželských veciach, vo veciach rodičovských práv a povinností a vyživovacej povinnosti, ako aj rozhodné právo vo veciach vyživovacej povinnosti.